

V BOLIVIJI SO VISOKE GORE, V EKVADORJU UGASLI VULKANI

INKOVSKKE POTI

SIMON KRAVANJA

Med dvomesečno potjo po Južni Ameriki, po Kolumbiji, Ekvadorju, Peruju, Boliviji in Braziliji, sva se z Natašo v Boliviji povzpela tudi na prelaz Cumbre in v Ekvadorju na ugasli vulkan Fuyu-Fuyu.

Fuyu-Fuyu je eden izmed mnogih ognjenikov v Ekvadorju. Tam leži tudi največji še delujoči vulkan na svetu, 5897 metrov visok Cotapaxi. Dežela večne pomladi, ležeča ob ekvatorju, je ena od najmanjših, najrevnejših in - kar je za popotnike najpomembnejše - najcenejših v Južni Ameriki. Večina prebivalstva je indijanskega izvora, mnogo je inkovskih potomcev, le malo pa je potomcev španskih konkvistadorjev.

DVE URI NA ŠTIRITISOČAK

Uradni jezik je španščina, izmed še živečih indijanskih jezikov je najbolj razširjen jezik kečua.

Na Fuyu-Fuyu sva se povzpela iz mesteca Otavalo, ki leži na 1° severne zemljepisne širine in 2600 metrih nadmorske višine. Obdano je s štiritisočaki in v okolici so tri vulkanska jezera.

Ob sobotah je v mestu sejem. Indijanci, ki so v pokrajini Imbabura v veliki večini, prodajajo barvite, večinoma ročno tkane preproge, puloverje, ponče in druge tekstilne izdelke.

Ženske so oblečene v tradicionalne noše z izvezenimi bluzami in krili, lase imajo spete v

Pod prelazom Cumbre v Boliviji: to je nekakšen južnoameriški Tibet, saj je večina dežele na visoki planoti 3000 do 4000 metrov visoko

kiti, glavo pa pokrito z ruto, zvito na poseben način. Tudi mnogi moški imajo lase spletene v kito in na glavi klobuk s širokimi krajci.

Po sobotnem sejmu sva se v nedeljo z nekakšnim kombijem oziroma tovornjakom odpravila do jezera Mojanda, ki leži ob vznožju gore Fuyu-Fuyu. Po polurni vožnji po slikoviti, a ne preveč dobri cesti smo prispeli do jezera, okoli katerega so hribi iz temnih vulkanskih kamenin. Nekaj domačinov je v jezeru lovilo postrvi, nekaj družin pa je v bližini imelo piknik.

V precej hladnem vetru sva se odpravila proti vrhu gore, kamor pelje dobro uhojena pot. Vije se po strmih, travnatih, ob vznožju popasenih pobočjih, na katerih rastejo rastline, ki jih je pri nas mogoče videti le v botaničnih vrtovih.

Ker je na tej višini že precej redke zrak, sva hodila počasi. Na 4265 metrov visok ostanek nekoč mnogo višjega ognjenika sva hodila dve uri. Z vrha je lep razgled na zelene, večinoma obdelane okoliške doline. Drugih 4000 in 5000 metrov visokih in s snegom pokritih ugaslih vulkanskih vrhov pa žal nisva videla. Zakrivala jih je gosta zavesa oblakov, ki so za to višino zelo značilen pojav.

V Otavalo sva se vrnila po petih urah pešačenja.

LEDEN AVGUSTOVSKI VETER

Prelaz La Cumbre leži v bližini La Paza, bolivijske prestolnice, ki je s svojimi 3600 metri nadmorske višine najvišje ležeče glavno mesto na svetu.

Bolivija je nekakšen južnoameriški Tibet, saj

Na poti proti Fuyu-Fuyu v Ekvadorju: okoli jezera so hribi iz temnih vulkanskih kamnin

Foto: simon Kravanja

leži večina dežele na altipianu, 3000 do 4000 metrov visoki, odmaknjeni in težko dostopni planoti.

Tudi v Boliviji je večina prebivalstva Indijancev inkovskega porekla. Uruji ob Titicaci še vedno govorijo v svojem jeziku. Preživljajo se s poljedelstvom in živinorejo, vendar so pridelki skromni, ker je zemlja na planoti peščena, padavin pa je malo. Redijo predvsem ovce in lame. Pomemben vir dohodka ob jezeru Titicaca je turizem, v nižinskem, tropskem delu pa prodaja velikih količin koke. Titicaca je največje gorsko jezero na svetu, saj meri v dolžino prek 100 kilometrov. Voda v njem je mrzla in zato neprimerna za kopanje, na svoj račun pa pridejo ribiči.

Iz La Paza sva se odpeljala z avtobusom proti Corioci. Izstopila sva na planoti, kjer se je pasla čreda ovc in lam. Pihal je ledeno mrzel veter, saj je v avgustu v deželi zima in le nizki geografski širini (17° južne zemljepisne širine) in s snegom revni zimi sva se lahko zahvalila, da so se zaplate snega pojavile šele nad višino 4500 metrov.

Po brezpotju ob delno zaledenelih jezercih sva se po položnih, z redko travo poraslih pobočjih odpravila proti vzhodni prelaki.

Kljub temu, da sva že nekaj dni preživela na precejšnji nadmorski višini v La Pazu in ob Titicaci, sem vseeno občutil redkejši zrak in najin tempo hoje je bil počasnejši kot v domačih Julijcih. Ob vzhodni prelaki sva naletela na stezo, ki je vodila do križa na vrhu 4895 metrov visokega prelaza, kamor sva prišla po dobrih dveh urah hoje. Tu se začelja tudi stara inkovska pot, ki je še vedno dobro ohranjena. Na nekaterih nižjih mestih se je na njej ohranil tlak še iz inkovskih časov. Po tej poti je še dandanes

mogoče v štirih dneh priti do mesta Corioca. Vendar se nanjo nisva podala, saj nisva imela niti dovolj časa, niti primerne opreme (šotor, gorilnik). Zato sva se po brezpotju med gruščem in skrilavci odpravila na dobro uro oddaljen 5098 metrov visok vrh.

DEŽELA BREZ LJUDI

Razgled z vrha na zasnežene okoliške vršace in sivo rjave doline z majhnimi jezerci je bil prvih pet minut res izreden, nato pa so se okoli naju zgostili oblaki, ki so nama le občasno odkrivali pogled na zanimive doline. Med jezerci in čredami lam sva se vrnila na cesto in nato s tovornjakom v uro oddaljeni La Paz.

Na svojem pohodu nisva srečala nobenega človeka; tu kraljujejo samo lame in ovce. Edina izjema je bila Indijanka, ki je z mulo in otrokom prišla iz doline po že omenjeni inkovski poti.

Zdi se, da je to območje še vedno njihovo, indijansko, in da ta odmaknjeni svet nikogar ne zanima. Mogoče je tako tudi prav. Na zemljevidih, ki mi jih je uspelo dobiti, ni bilo niti imen vrhov, po katerih sva hodila; bili so označeni samo z višinskimi kotami.

Koča na Krimu

Po dolgi vrsti let, po nekaj desetletjih, je najbližji ljubljanski tisočak, Krim (1107 m), spet postal planinski vrh, potem ko se je vojska izselila z njega, Koča na Krimu, ki je včasih že bila planinska, pa je spet postala prava planinska koča in je uvrščena v seznam slovenskih planinskih postojank. Tako so sklenili člani upravnega odbora Planinske zveze Slovenije na seji 9. oktobra v Domu pod Storžičem, o kateri bodo podrobno poročali v prihodnji številki Planinskega vestnika.